

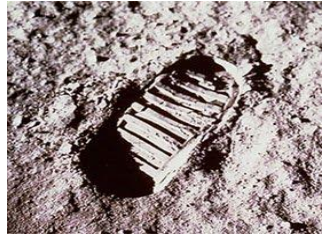
AY'DA İLK YÜRÜYÜŞ

İnsanlık uzaya ilk defa 1969 yılında gidebildi. Yüzyıllardır devam eden bir hayaldi bu. İnsanlığın uzaya ilk seyahati, Dünya'ya en yakın gök cismi olan Ay'a oldu. Ay'a ayak basan ilk astronotlar Neil Amstrong ve Edwin Aldrin'di. Apollo 11 adlı uzay aracıyla bu yolculuğu gerçekleştirdiler. Edwin Aldrin'in Ay ile ilgili anlattıkları, birçok kaynağa konu oldu.

Edwin Aldrin, Ay'a yaptığı yürüyüşü şöyle anlatıyor:

"Ay'ın yüzündeki ayak izlerinin orada ne kadar kalacağını merak ediyorum. Gerçekten Ay'ın yüzeyi, ayak izi bırakmaya çok uygun bir toprakla kaplı. Pudra gibi taneli bir toprak. Taneler, birbirine kolaylıkla yapışıyor. Toprak kolayca sıkışabiliyor. Ay, çalışmaya çok elverişli. Yer çekiminin azlığı birçok fayda sağlıyor. En önemlisi, az güç sarf ederek çok iş yapabilmeye imkanı. Yer çekiminin olmadığı yer ve hallerde daha az güç harcıyor. Bunun tek sakıncası, insanın bütün dikkatini olduğu yerde durmaya harcamak zorunda kalmasıdır.

Ay'daki görevlerimden biri de kolay yürüme şeklini araştırmaktı. Sonunda en iyi şeklin yine Dünya'daki gibi yürüme olduğuna karar verdim. İki ayak üzerine sıçramak da mümkün. Fakat bu yürüyüş daha güç. En iyisi, Ay'da uzun adımlar atmak. Kısa adımlarla yüründüğü zaman, insan havada yüzer gibi oluyor. Hareketlerini birden hızlandıramıyor. Bundan başka birden durmak da mümkün olmuyor. Durmaya karar verdikten sonra da birkaç adım daha atmak zorunda kalınıyor.

İnsan Ay'da dengesini kaybettiğini kolayca sezebiliyor. Birkaç denemeden sonra dengeyi bulmak kolaylaşıyor. Ay'a gidecekler için tavsiyem var: Araçtan çıktıktan sonra hiç olmazsa on beş dakikalarını yürüme, yön değiştirme ve denge bulma alıştırmalarına ayırsınlar. Kendileri için en uygun şekli bulsunlar. Ondan sonra Ay'da rahat rahat hareket edebilirler.

Edwin Aldrin

Temel Eğitim Ansiklopedisi-3

❖ Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1- Ay'a ilk kez hangi uzay aracıyla ve hangi yıl gidilmiştir?

.....

2- Ay'a ilk kez ayak basan astronotlar kimlerdir?

.....

3- Ay'ın yüzeyindeki toprağın özellikleri nelermiş?

.....

4- Yer çekiminin az olmasının avantajı neymiş?

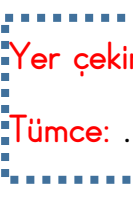
.....

❖ Aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını bularak, tümce içerisinde kullanınız.

Astronot:.....

Tümce: .....

Yer çekimi:.....

Tümce: .....

Atasözleri

- ❖ Kelime çarkındaki kelimeleri inceleyiniz. Uygun olan kelimelerle atasözlerini tamamlayınız.

Yalancının mumu ..... kadar yanar.

Sabreden derviş ..... ermiş.

Davulun sesi ..... hoş gelir.

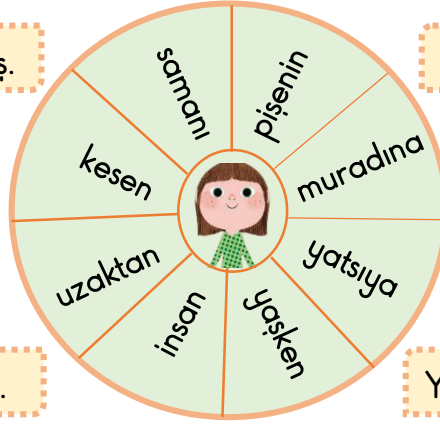
Ağaç ..... eğilir.

Yaş ..... baş keser.

Sakla ..... gelir zamanı.

Yazın başı ..... kışın aşı pişer.

Dağ dağa kavuşmaz .....insana kavuşur.

- ❖ Aşağıda verilen atasözlerinin anlamlarını araştırınız. Bulduğunuz sonuçları yanlarına yazınız.

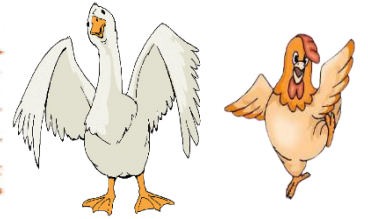
Besle kargayı oysun gözünü : .....

İki karpuz bir koltuğa sığmaz:.....

Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez: .....

Denize düşen yılanı sarılır: .....

❖ Aşağıdaki atasözlerini , konularına göre gruplandırınız. İlgili bölüme numarasını yazınız.

1- Ak akçe kara gün içindir.

2- Emek olmadan yemek olmaz.

3- Ayağını yorganına göre uzat.

4- Yalnız taş duvar olmaz.

5- Lafla peynir gemisi yürümez.

6- Sakla samanı gelir zamanı.

7- Birlikten kuvvet doğar.

8- Çalışan demir ışıldar.

Tasarruf ile ilgili

.....

Çalışmak ile ilgili

.....

Yardımlaşma ile ilgili

.....

9- İşten artmaz dışten artar.

10- Bir elin nesi var iki elin sesi var

11- Çalışan kazanır elması kızarır.

12- Damlaya damlaya göl olur.

13- El el ile , değirmen yel ile.

14- Yazın başı pişenin kışın aşı pişer

15- Nerede birlik , orada dirlik.

16- Tek kanatlı kuş uçmaz.

❖ Aşağıdaki atasözlerinin kelimeleri karışık olarak verilmiştir. Atasözlerinin kelimelerini düzenleyerek , alt tarafındaki boşluklara yazınız.

hesap - uymaz - evdeki - çarşıya

.....

çalmaz - patlıcanı - kırağı - acı

.....

eken - biçmez - darı - arpa

.....

doymam - acıkmam - aç - tok - sanır

.....

❖ Verilen konular ile ilgili üçer tane atasözü yazınız.

Sağlık ile ilgili atasözleri

.....

.....

.....

Komşuluk ile ilgili atasözleri

.....

.....

.....

Çarpmada tahmin

❖ Aşağıdaki çarpma işlemlerinin tahmini sonuçlarını bularak , şifreyi yazalım.

B

$$\begin{array}{r} 93 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

Y

$$\begin{array}{r} 24 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

U

$$\begin{array}{r} 62 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

O

$$\begin{array}{r} 45 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

A

$$\begin{array}{r} 71 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

I

$$\begin{array}{r} 19 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

M

$$\begin{array}{r} 52 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

Şifreyi bulalım

T

$$\begin{array}{r} 33 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

L

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

- 120 250 300 360 180 80 140 40 160

❖ Aşağıdaki çarpma işlemlerinin gerçek ve tahmini sonuçlarını bulunuz.

Gerçek sonuç	Tahmini sonuç
$\begin{array}{r} 39 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 39 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$

Gerçek sonuç	Tahmini sonuç
$\begin{array}{r} 89 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 89 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$

Gerçek sonuç	Tahmini sonuç
$\begin{array}{r} 56 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 56 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$

Gerçek sonuç	Tahmini sonuç
$\begin{array}{r} 74 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 74 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$

Gerçek sonuç	Tahmini sonuç
$\begin{array}{r} 28 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 28 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$

Çarpma işlemi
problemleri

Problem çözelim

1- Metroda 456 yolcu var.
Metro bu yolcu sayısı ile 43
sefer yaparsa , toplamda kaç
yolcu taşımış olur?

Cevap:

2- Kamyonla 120 kg olan
kayalardan 36 tane yükledim.
Kaç kg yük yüklenmiştir?

Cevap:

3- Tanesi 789 TL olan
tableten 16 tane aldım. Kaç
TL ücret ödediğimi bulunuz?

Cevap:

5 - " $980 - 480 =$ " işleminin
sonucunun 56 katı kaçtır?

Cevap:

4- " $356 + 458 =$ " işleminin
sonucunun 35 katı kaçtır ?

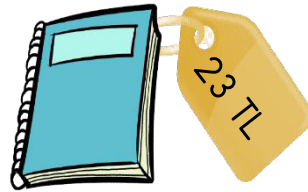
Cevap:

❖ Aşağıdaki nesnelerin fiyatlarını inceleyiniz. Bu fiyatlara göre problemleri çözünüz

25 tane boya kalemi için
kaç TL ücret öderim?

Cevap:

Tüm ürünlerden ikişer tane
alan Eslem , kaç TL öder?

Cevap:

35 kişilik sınıfın tümü çanta
alsaydı , kaç TL öderlerdi?

Cevap:

59 tane defter için kaç
TL ücret öderim?

Cevap:

Çarpma işlemi tekrar

❖ Aşağıda verilen çarpma işlemlerini yapınız.

$$\begin{array}{r} 548 \\ \times 78 \\ \hline \square\square\square\square \\ - \square\square\square\square \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 829 \\ \times 64 \\ \hline \square\square\square\square \\ - \square\square\square\square \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 256 \\ \times 36 \\ \hline \square\square\square\square \\ - \square\square\square \\ \hline \square\square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 623 \\ \times 59 \\ \hline \square\square\square\square \\ - \square\square\square\square \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$$

❖ Aşağıda verilen sayıları 5, 25 ve 50 ile kısa yoldan çarpınız.

68 x 5 = ?

$$\begin{array}{r} \dots \div \dots = \dots \\ \dots \times \dots = \dots \end{array}$$

56 x 25 = ?

$$\begin{array}{r} \dots \div \dots = \dots \\ \dots \times \dots = \dots \end{array}$$

94 x 50 = ?

$$\begin{array}{r} \dots \div \dots = \dots \\ \dots \times \dots = \dots \end{array}$$

❖ Aşağıda verilen çarpma işlemlerini zihinden yapınız.

215 x 100 = ...

200 x 24 = ...

500 x 15 = ...

456 x 10 = ...

21 x 1000 = ...

572 x 100 = ...

❖ Aşağıda verilen parantezli çarpma işlemlerini yapınız.

(9 x 8) x 12 =

Çözüm:

(18 x 5) x 12 =

Çözüm:

6 x (7 x 12) =

Çözüm:

13 x (5 x 23) =

Çözüm:

Doğal ve beşeri unsurlar

“

BİLGİ:

Kendiliğinden var olan unsurlara doğal unsurlar denir.

”

Doğal unsurlara 5 tane örnek veriniz.

- 1- .....
- 2- .....
- 3- .....
- 4- .....
- 5- .....

“

BİLGİ:

İnsanlar tarafından sonradan yapılan unsurlara beşeri unsurlar denir.

”

Beşeri unsurlara 5 tane örnek veriniz.

- 1- .....
- 2- .....
- 3- .....
- 4- .....
- 5- .....

❖ Aşağıdaki doğal ve beşeri unsurların altlarına , “doğal unsur” veya “beşeri unsur” yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kuvvetin etkileri

❖ Aşağıda verilen kelimeler ile boşlukları doldurunuz.

- 1-Hareketli cisimlere hareket yönünde kuvvet uygulanırsa , ...
- 2-Hareketli bir cisme hareket yönünün ..... kuvvet uygulanırsa , cisim yavaşlar.
- 3-Hareketli cisme hareket yönünden farklı bir yönde kuvvet uygulanırsa .....
- 4-Her hareketli cismi durduramayabiliriz. Hareketli cisimlerin bazıları ..... olabilir.
- 5-Kuvvet uygulanan cisimlerin..... değişebilir.

❖ Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1-İtme kuvvetine üç örnek yazınız.

Cevap:

.....
.....
.....

2-Çekme kuvvetine üç örnek yazınız.

Cevap:

.....
.....
.....

3-Kuvvet uygulanarak cisimlerin şekli değiştirebilir. Buna üç tane örnek yazınız.

Cevap:

.....
.....
.....

4-Hızlanma ve yavaşlama hareketine ikişer tane örnek yazınız.

Cevap:

.....
.....
.....

MINİ TEST

$$24 \times 23 =$$

$$36 \times 43 =$$

1- Yukarıdaki çarpma işlemlerini yapınız. Daha sonra + = ? işleminin sonucunu bulunuz.

- A) 552   B) 1548   C) 996   D) 2100

$$\begin{array}{r} 89 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

2- Yukarıdaki çarpma işleminin tahmini sonucunun , sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 534   B) 540   C) 9   D) 12

I $21 \times 5 = 100$

II $16 \times 9 = 90$

III $42 \times 3 = 120$

IV $21 \times 5 = 400$

V $62 \times 2 = 120$

VI $35 \times 8 = 1800$

3 - Yukarıdaki çarpma işlemlerinin tahmini sonuçları bulunmuştur. Hangi işlemlerin tahmini sonuçları yanlış bulunmuştur ?

- A) I - II - III   B) II - IV - VI
C) II - VI   D) II - III - VI

4- " İnsanlar başkalarının işlerine, kendi işleri kadar önem vermezler." anlamındaki atasözü hangisidir?

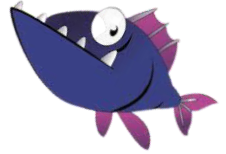
- A) Elden gelen öğün olmaz.
B) Besle kargayı oysun gözünü.
C) Bir elin nesi var , iki elin sesi var
D) El elin eşeğini türkü çağırarak arar.

İnsan , bir fırsat kaçırdığında bu fırsatı gözünde çok büyütür. Kaçırdığı bu fırsat için gereğinden fazla üzülür.

5 - Yukarıda açıklaması verilen atasözünün açıklaması , aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Kelin ilacı olsa kendi başına sürerdi.
B) Kaçan balık büyük olur.
C) Bugünün işini yarına bırakma.
D) Hamama giren terler.

mundar-kedi-ciğere-dermiş-ulaşamadığı

6 - Yukarıda açıklaması verilen atasözünün açıklaması , aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Kedi ciğere ulaşamadığında mundar dermiş.
B) Ciğere ulaşamayan kedi mundar dermiş
C) Kedi ulaşamadığı ciğere mundar dermiş.
D) Mundar dermiş kedi ulaşamadığı ciğere.

7 - Hangi atasözü, insanların arkadaşlarına benzemelerini anlatan bir atasözü değildir?

- A) Körle yatan şaşkı kalkar.
B) Üzüm üzüme baka baka kararır.
C) Bana arkadaşını söyle , sana kim olduğunu söyleyeyim.
D) Tavşan dağa küsmüş, dağın haberi olmamış.

8 - Aşağıda , ülkemizin turistik yerlerinin görselleri verilmiştir. Hangi görsel, beşeri bir unsurun görselidir ?

9 - Hangi çocuğun verdiği bilgi yanlıştır ?

A) Barajlar beşeri unsurlardır.

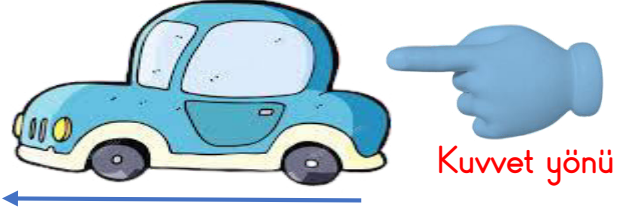
B) Köprüler beşeri unsurlardır.

C) Okullar beşeri unsurlardır.

D) Akarsular beşeri unsurlardır.

10 - Aşağıda verilen seçeneklerin hangisinde , tüm unsurlar doğal unsurdur?

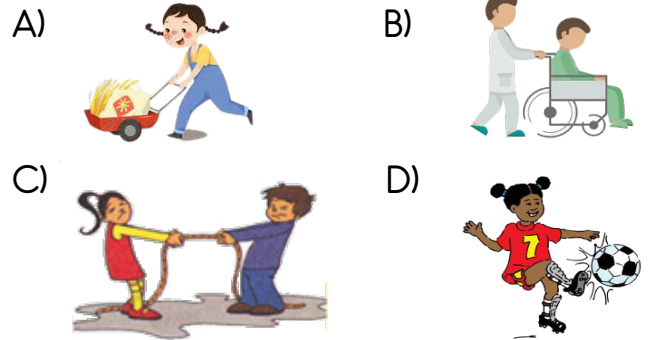
- A) Dağ , deniz , ova , yol
 B) Köprü , deniz , akarsu , tünel
 C) Kanyon , vadi , körfez , sahil
 D) Baraj , mağara , göl , orman

11 - Yukarıdaki araca , parmak yönünde kuvvet uygularsak nasıl bir sonuçla karşılaşırız?

- A) Araç giderek yavaşlar.
 B) Araç yön değiştirmeye başlar.
 C) Araç hızlanmaya başlar.
 D) Araç durur.

12 - Aşağıdaki görsellerin hangisinde farklı bir kuvvet uygulanmıştır?

- I- Hareketli bir varlığa hareket yönünde kuvvet uygularsanız , hızlanır.
 II- Kuvvet cisimlerin şeklini değiştirebilir.
 III- Hareketli bir cisme hareket yönünün zıt yönünde kuvvet uygulanırsa , yavaşlar.
 IV- Tüm varlıkları kuvvet uygulayarak durdurabiliriz.

13- Yukarıdaki bilgilerin hangileri doğrudur. ?

- A) I-II-III
 B) II-III-IV
 C) III-IV
 D) I-III-IV